

Gradska knjižnica Rijeka
Županijska matična služba
siječanj, 2020.

Izvješće o radu Županijske matične službe Gradske knjižnice Rijeka u području rada s narodnim knjižnicama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2019.

UVOD

Županijska matična služba Gradske knjižnice Rijeka obavlja matičnu djelatnost za narodne i školske knjižnice Primorsko-goranske županije. Na području Županije djeluju ukupno **22 narodne knjižnice**, 59 knjižnica u osnovnim školama (+ 10 u područnim), 24 knjižnice u srednjim školama te 4 u učeničkim domovima, sveukupno 119 knjižnica.

Sadržaj ovoga izvješća odnosi se na područje rada s narodnim knjižnicama u 2019. godini.

Narodne knjižnice prema statusu

Primorsko-goranska županija ima ukupno 36 jedinica lokalne samouprave. U 14 gradova i 8 općina djeluju narodne knjižnice. Ukupno 16 knjižnica su samostalne ustanove; 13 u gradovima i 3 u općinama, a 6 su podružnice narodne knjižnice drugoga grada, temeljem ugovora o povjeravanju djelatnosti:

- **samostalne ustanove:** Bakar, Cres, Crikvenica, Čabar, Delnice, Kraljevica, Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija, Rab, Rijeka, Vrbovsko (gradovi)
Kostrena, Općina Vinodolska, Viškovo (općine)
- **ugovorom povjerena djelatnost:** Kastav, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga (opatijskoj knjižnici)
Čavle i Omišalj (riječkoj knjižnici)

TEMELJNI POSLOVI

Praćenje rada knjižnica, analiza stanja

Praćenje rada narodnih knjižnica obavlja se neposrednim uvidom u njihov rad, te putem analize statističkih i drugih podataka o radu knjižnica.

Tijekom 2019. **stručni posjeti** obavljani su u sljedećim narodnim knjižnicama: Gradska knjižnica Frane Petrića Cres, Gradska knjižnica Crikvenica-Ogranak Selce, Gradska knjižnica Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko, Narodna knjižnica i čitaonica Delnice, Narodna knjižnica i čitaonica Bribir, Narodna knjižnica Kostrena, Knjižnica Matulji.

U razdoblju od 11. do 22. ožujka 2019. narodne knjižnice su unosile statističke podatke o radu za 2018. godinu u on line *Sustav jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* u okviru projekta koji vodi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (<http://hk.nsk.hr>).

Matična služba dala je usmene upute na sastanku ravnatelja narodnih knjižnica koji je održan na početku navedenog razdoblja prikupljanja podataka. Uz to, svim knjižnicama poslano su pisane upute za ispis statističkih podataka iz sustava ZaKi te po potrebi pružena pomoć putem telefona ili na terenu.

Nakon unosa podataka, matična služba je obavila kontrolu unesenih podataka te, uz tabelarni prikaz podataka dobiven iz *Sustava*, priredila narativnu analizu statističkih pokazatelja o radu narodnih knjižnica, te ih uputila Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu i Ministarstvu kulture RH. Analize su objavljene i na web stranici Gradske knjižnica Rijeka.

Ažuriran je adresar narodnih knjižnica te također objavljen na web stranici Gradske knjižnice Rijeka.

Stručno-savjetodavni rad

Redovito je pružana stručno-savjetodavna pomoć na terenu, dano usmeno mišljenje ili upućen dopis u vezi s:

► izlučivanjem građe za otpis i revizijom knjižničnog fonda, izradom dokumentacije o otpisu, uz pregled popisa otpisane građe – 6: Narodna knjižnica i čitaonica Delnice, Gradska knjižnica i čitaonica Ivana Gorana Kovačića Vrbovsko, Narodna knjižnica Kostrena, Gradska knjižnica Frane Petrića Cres, Gradska knjižnica i čitaonica Mali Lošinj, Gradska knjižnica V. C. Emina Opatija

Na terenu:

Gradska knjižnica Frane Petrića Cres: 7. 2. (priprema i početak revizije, savjetodavna pomoć)

Narodna knjižnica Kostrena: 2. 5. (priprema i početak revizije, savjetodavna pomoć); 31. 5. (završetak revizije, izrada izvješća)

Gradska knjižnica Crikvenica-Ogranak Selce: 8. 5 (konzultacije uz trijažu fonda za otpis)

Gradska knjižnica I. G. Kovačića Vrbovsko: 10.6. (priprema za reviziju, savjetodavna pomoć)

► organizacijom fonda i zbirki u novom prostoru, nabavom namještaja – 1: Knjižnica Matulji (12. 2.)

► stručnom obradom knjižnične građe - detaljnije navedeno uz program informatizacije

► popunjavanjem podataka u *on line* Sustavu statističkih podataka o poslovanju Knjižnica – sve knjižnice

Na terenu – 1: Narodna knjižnica Bribir (25.4.)

Organizacija stručnih sastanaka u matičnoj knjižnici

Sastanak ravnatelja narodnih knjižnica PGŽ, 14. ožujka 2019.

Teme:

- Novi Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti: osvrt
- Sustav statističkih podataka o knjižnicama: unos podataka za 2018. g., upute, rokovi
- 1. forum knjižničara Republike Kine i zemalja srednje i istočne Europe: pregled; Dolores Paro Mikeli, Branka Miočić
- Tjedan dobre dječje knjige 2019: planirani programi, rezime predstojećih aktivnosti

Sastanak ravnatelja narodnih knjižnica PGŽ, 14. ožujka 2019.

Tema: nabava i obrada e-knjige u sustavu ZaKi

Sudjelovanje u radu Stručnog vijeća voditelja županijskih matičnih službi

Održana su ukupno četiri sastanka voditelja županijskih matičnih službi u NSK na kojima se raspravljalo o aktualnim pitanjima vezanim uz rad narodnih i školskih knjižnica:

- 25. ožujka; teme: online statistika, izrada nacrtu prijedloga Standarda za narodne knjižnice i Standarda za školske knjižnice, informacije o 12. savjetovanju za narodne knjižnice u RH
- 13. lipnja; teme: poslovnik o radu Stručnog vijeća Županijskih matičnih narodnih knjižnica, online statistika - pokazatelji uspješnosti, Portal matične djelatnosti knjižnica RH, informacije o portalu „Pozdrav iz Hrvatske“
- 20. rujna; tema: rasprava o prijedlogu teksta novog Pravilnika o matičnoj djelatnosti knjižnica u RH
- 25. studenog; teme: rokovi za dostavljanje izvješća o radu i statističkih izvješća u NSK, izvješće sa znanstvenostručnog skupa *Knjižničarstvo u svjetlu donošenja standarda i pravilnika za rad hrvatskih knjižnica* - Interliber, Zagreb, 15. studenoga 2019, Hrvatski arhiv weba i zavičajne zbirke, izvještaji s terena.

Pored navedenog, dana 4. ožujka u organizaciji Zavoda za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice, održana je edukacija voditelja županijskih matičnih službi za rad u *Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* na kojem su se predstavile izmjene u strukturi i formulaciji podataka.

Mentorski rad

- ▶ mentorstvo studentici F. G., Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru

Ostali poslovi

- ▶ izrada priloga vezanih za matičnu djelatnost na web stranici GKR
- ▶ izrada izvješća o radu matične službe za 2018. i plana rada za 2019. g.
- ▶ distribucija obavijesti o stručnim skupovima, manifestacijama i sl.
- ▶ suradnja sa stručnim vijećem voditelja ŽMS

► koordinacija između Ministarstva kulture RH i narodnih knjižnica Županije

RAZVOJNI POSLOVI

Županijska mreža knjižnica

Općina Čavle

Gradska knjižnica Rijeka i Općina Čavle od 2007. imaju ugovorni odnos o obavljanju knjižnične djelatnosti. Tijekom godine održava se redovita komunikacija s Općinom u smislu izvještavanja o radu, financiranja i sl.

Početakom 2019. godine sačinjeno je izvješće o radu Knjižnice Čavle s financijskim izvješćem. Redovito se izrađuju ostala izvješća vezana za Knjižnicu Čavle, primjerice o utrošenim sredstvima za nabavu građe i sl.

Općina Omišalj

Od 1. travnja 2018. Knjižnica „Vid Omišljanin” dio je sustava Gradske knjižnice Rijeka na temelju Ugovora o obavljanju knjižnične djelatnosti za Općinu Omišalj u Knjižnici „Vid Omišljanin” kao ogranku Gradske knjižnice Rijeka, potpisanog između GKR i Općine Omišalj. Održava se redovita komunikacija s Općinom u smislu izvještavanja o radu, financiranja i sl.

Početakom 2019. godine sačinjeno je izvješće o radu Knjižnice „Vid Omišljanin” s financijskim izvješćem kao i ostala izvješća.

Županijski bibliobus

Županijski bibliobus sastavni je dio mreže narodnih knjižnica Primorsko-goranske županije. Obilazi 12 jedinica lokalne samouprave. U osam od njih bibliobus je jedini oblik djelatnosti narodne knjižnice. Većinom je riječ je općinama u Gorskom kotaru (6), otoku Krku (1) te riječkom prstenu (1).

Održava se redovita komunikacija s općinama i gradovima vezano uz planiranje rada, izvještavanje o radu, financiranje i sl.

Grad Vrbovsko otkazao je uslugu u 2019. no unatoč tome, a na inicijativu dijela mještana i uz potporu PGŽ koju smo izvijestili o navedenom, Županijski bibliobus je nastavio obilaziti dio ovoga područja.

Budući da se rad Županijskog bibliobusa najvećim dijelom financira iz proračuna Primorsko-goranske županije, održava se redovita komunikacija sa Županijom u smislu planiranja rada i izvještavanja o radu a posebno je tijekom 2019. bila aktualna tema dotrajalosti bibliobusa i potreba nabave novoga vozila.

Budući da se planira prijava na natječaj iz Europskog socijalnog fonda koji je najavilo Ministarstvo kulture u okviru Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.” poduzet je niz aktivnosti: planiranje programa, prikupljanje ponuda za novo vozilo i dr.

Projekti uređenja prostora

U tijeku su radovi na izgradnji Dječje kuće u kompleksu Rikard Benčić u kojoj bi trebao biti smješten Dječji odjel „Stribor“ te tzv. T-objektu u kojem bi trebao biti Središnji odjel GKR. Osobito u drugoj polovici 2019. intenzivirala se suradnja s arhitektonskim uredom u planiranju funkcionalnih cjelina te dispoziciji opreme u oba objekta te je održano više sastanaka na navedenu temu.

Projekt izgradnje jedinstvenog knjižnično-informacijskog sustava narodnih i školskih knjižnica PGŽ

Narodne knjižnice

Sve narodne knjižnice Primorsko-goranske županije uključene su u knjižnično-informacijski sustav ZaKi, u okviru projekta koji matična služba Gradske knjižnice Rijeka koordinira od 2010. godine.

Tijekom 2019. nastavila se edukacija za rad u novim modulima, stručna pomoć i konzultacije u narodnim knjižnicama:

- Gradska knjižnica Frane Petrića Cres: 7. 2. (modul revizije)
- Narodna knjižnica Bribir: 25. 4. (modul statistike), 8. 8. (modul stručne obrade)
- Narodna knjižnica Kostrena: 2. 5. (modul revizije)
- Gradska knjižnica Crikvenica – Ogranak Selce: 13. 5. (modul revizije)
- Gradska knjižnica I. G. Kovačića Vrbovsko: 10.6. (modul revizije)
- Narodna knjižnica i čitaonica Delnice: 12. 12. (konzultacije)

Sveukupno je obavljeno **10** stručnih posjeta narodnim knjižnicama vezano za temeljne i razvojne poslove.

Osim navedenih konkretnih odlazaka na teren višekratno je pružana stručna pomoć putem telefona ili maila.

Za građu koju pojedine knjižnice imaju u fondovima a u bazi nije bilo zapisa postavljeni su zapisi. Također se kontinuirano obavlja prevezivanje tzv. “sivih zapisa” koji nisu prošli migraciju na ispravne zapise.

U jedinstveni knjižnično-informacijski sustav Primorsko-goranske županije od 2010. do 2019. uključene su **sve narodne knjižnice (22)**, sve osnovnoškolske knjižnice grada Rijeke (25), osnovnoškolske knjižnice grada Crikvenice (2), 22 knjižnice osnovnih škola, 22 knjižnice srednjih škola i 1 knjižnica učeničkog doma kojima je osnivač Primorsko-goranska županija te 1 specijalna knjižnica (Ustanova Art kino Croatia) što iznosi ukupno **95 knjižnica**.

Informacije o fondovima navedenih knjižnica vidljive su u skupnom katalogu knjižnica Primorsko-goranske županije (OPAC) kojemu se može pristupiti na adresi:
<https://katalog-pgz.gkr.hr>.

Za punu funkcionalnost sustava, preostalo je uključivanje još 10 osnovnoškolskih i 2 srednjoškolske knjižnice kojima su osnivači PGŽ (10), Grad Opatija (1) i Salezijanska provincija (1).

Organizacija stručnih seminara i radionica

U suradnji s **Centrom za stalno stručno usavršavanje** organizirana su tri tečaja na kojima su sudjelovali knjižničari narodnih i školskih knjižnica Primorsko-goranske županije.

► Knjižnice i otvoreni pristup znanstvenim informacijama

Održano: 7. ožujka 2019.

Predavačica: dr. sc. Ivana Hebrang Grgić

Sudjelovala: 34 knjižničara

► Sedam ključeva za čitanje s razumijevanjem

Održano: 24. svibnja 2019.

Predavačice: Mirjana Milinović, prof., dipl. knjižničarka

Suzana Jurić, prof.

Sudjelovalo: 39 knjižničara

► Primjena ISO standarda u knjižničnoj statistici

Održano: 22. studenog 2019.

Predavačice: Frida Bišćan, prof., knjižničarska savjetnica

Dunja Marija Gabriel, prof., knjižničarska savjetnica

Sudjelovala: 34 knjižničara

Izlaganja, izložbe, urednički poslovi i dr.

Bibliobusi – putujuće knjižnice: hrvatska priča- izlaganje na 14. okruglom stolu o pokretnim knjižnicama i 8. festivalu hrvatskih bibliobusa, Rijeka, 7. i 8. lipnja 2019. (suautorstvo s Ljiljanom Vugrinec)

Izložba postera o pokretnim knjižnicama, Rijeka, Korzo, 6. do 10. lipnja 2019.

Programska knjižica: Bibliobus, šta da? : 14. okrugli stol o pokretnim knjižnicama u Republici Hrvatskoj, 8. festival hrvatskih bibliobusa : Rijeka, 7. i 8. lipnja 2019. = 14th Roundtable discussion on mobile libraries in Croatia : 8th Festival of Croatian bookmobiles / [urednica Ljiljana Črnjar]

Sudjelovanje na stručnim skupovima, manifestacijama i događanjima

- Stručni skup povodom 100. obljetnice rođenja dr. sc. Ljerke Markić Čučuković, Karlovac, 15. siječnja 2019.
- 14. okrugli stol o pokretnim knjižnicama i 8. festivala hrvatskih bibliobusa, Rijeka, 7. i 8. lipnja 2019.
- 12. Savjetovanje za narodne knjižnice u RH, Plitvice, 2.-4. listopada 2019.
- Otvaranje Mjeseca hrvatske knjige, Buzet, 15. listopada 2019.

- obilježavanje 20. obljetnice rada Narodne knjižnice i čitaonice "Halubajska zora" Viškovo, 8. studenog 2019.
- obilježavanje 20. obljetnice rada Narodne knjižnice Kostrena, 28. studenog 2019.

Rad u Povjerenstvu za Standarde za narodne knjižnice

U okviru rada Povjerenstva za Standard za narodne knjižnice održano je ukupno 8 sastanaka: 17. 4.; 28. 5.; 12. 6.; 5. 9.; 30. 9.; 9. 10.; 22. 10.; 29. 10. na kojima se raspravljao i usuglašavao prijedlog teksta novog Standarda za narodne knjižnice.

Rad u ostalim stručnim i radnim tijelima

- članica Kulturnog vijeća Primorsko-goranske županije (2017-2020.; drugi mandat)
- članica Programskog i organizacijskog odbora 14. okruglog stola o pokretnim knjižnicama i 8. festivala hrvatskih bibliobusa, Rijeka, 7. i 8. lipnja 2019.
- članica Stručnog vijeća GKR
- članica Upravnog vijeća GKR
- članica uredništva Portala narodnih knjižnica RH
- pridružena članica Komisije za pokretne knjižnice HKD-a

Voditeljica županijske matične službe:
Ljiljana Črnjar, knjižničarska savjetnica